

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ФИРМЕНА КУЛТУРА“

**ЗА СПЕЦ: „Индустиален бизнес и предприемачество“; ОКС „бакалавър“ –
дистанционно обучение**

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3

СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168

Изготвили програмата:

1. ....

(доц. д-р Илиан Минков)

2. ....

(гл. ас. д-р Моника Михайлова)

Ръководител катедра: .....
„Катедра, от която е програмата“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Фирмена култура” се основава на задълбочаващата се значимост на човешкия фактор за фирмата и нейното развитие в съвременните условия на конкуренция. Обект на изучаване са установените формални и неформални взаимоотношения между различните категории персонал в организацията и тяхното отражение върху пазарното поведение на фирмата и ефективността от функционирането ѝ.

В дисциплината се проследява създаването и утвърждаването на фирмената култура, промяната ѝ при обективно възникнала необходимост от средата и изграждането на пазарно ориентирано и социално отговорно организационно поведение. В тази връзка, от една страна се разглеждат базовите въпроси за същността, проявленията и функциите на фирмената култура, както и факторите влияещи върху развитието ѝ. От друга страна се засягат практико-приложните проблеми на управлението на фирмената култура, в т.ч. начините за оценяване на съществуващото равнище на културата и механизмите за промяната ѝ при несъответствие с желаните културни параметри.

Получените знания и умения по дисциплината могат да се приложат при заемане на мениджърски позиции на всички равнища в организационно-управленската йерархия в следните аспекти:

- диагностика и оценка на съществуващата фирмена култура;*
- разкриване и анализ на фирмените субкултури и влиянието им върху общата фирмена култура;*
- изграждане на наставнически способности и лидерски умения за усъвършенстване на фирмената култура;*
- разработване на план за промяна и усъвършенстване на фирмената култура и др.*

Проблемите по дисциплината са от интердисциплинарен характер и разглеждането им спомага за разширяване на знанията и уменията, получени при изучаването на дисциплини, свързани със стратегическото управление и управление на човешките ресурси в организацията.

В хода на обучението се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г, а именно:

- Гражданска компетентност – група 6. Способност за вземане на решения, които са в услуга на цялата общност. Способност за справяне с разногласия и за оценяване на необходимостта от спазване на баланса между корпоративните интереси и опазването на околната среда.*
- Предприемаческа компетентност – група 7. Способност за критично мислене, управленски умения и умения за работа в екип. Създаване на отговорност и социална ангажираност.*
- Компетентност за културна осведоменост и изява – група 8. Способност за адаптивност при работа с лица от различни култури. Способност за разбиране и регулиране на личните емоции, мисли и поведение, включително стрес.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема първа. СЪЩНОСТ И ОСОБЕНОСТИ НА ФИРМЕНАТА КУЛТУРА
1.1	Произход, характерни черти и функции на фирмената култура
1.2	Елементи на фирмената култура
1.3	Фирмени субкултури
2	Тема втора. ТИПОВЕ ФИРМЕНА КУЛТУРА
2.1	Класификации, основани на един признак за типологизиране
2.2	Класификации, на базата на емпирични изследвания
3	Тема трета. РОЛЯ И МЯСТО НА ФИРМЕНАТА КУЛТУРА В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОРГАНИЗАЦИЯТА
3.1	Влияние на фирмената култура върху мениджърските решения
3.2	Фирмената култура – инструмент за осъществяване на организационна промяна и развитие
4	Тема четвърта. ФИРМЕНА КУЛТУРА И СТРАТЕГИЯ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА
4.1	Фирмената култура в стратегическото планиране на организацията
4.2	Влияние на стратегията върху фирмената култура
4.3	Изграждане на „адаптивна” фирмена култура
5	Тема пета. УПРАВЛЕНИЕ И ПРОМЯНА НА ФИРМЕНАТА КУЛТУРА
5.1	Етапи на промяната на фирмената култура
5.2	Изследване и оценка на съществуващата фирмена култура
6	Тема шеста. МЕХАНИЗМИ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ФИРМЕНАТА КУЛТУРА
6.1	Механизми за усъвършенстване на фирмените ценности
6.2	Вербални проявления на фирмената култура – механизми за усъвършенстване
6.3	Поведенчески проявления на фирмената култура – механизми за усъвършенстване
6.4	Символни проявления на фирмената култура – механизми за усъвършенстване
6.5	Управленски (административни) проявления на фирмената култура – механизми за усъвършенстване
6.6	Фирмената култура във връзка с осъществяването на организационно развитие – механизми за усъвършенстване

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Фирмена култура” включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- *учебни ресурси – електронен учебник, мултимедийни презентации, файлове;*
- *учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни, урок, форум и чат.*

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Самостоятелна работа по предварително зададена тема	1	54
1.2.	Работа по казуси	2	30
1.3.	Електронен тест	2	50
Общо за семестриалното оценяване:		5	134
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	34
Общо за сесийното оценяване:		1	34
Общо за всички форми на контрол:		6	168

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Фирмена култура“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Минков, И. (2009) Управление на фирмената култура. Варна: „Наука и икономика“.
2. Димитров, К., Иванов, И. и М. Гешков. (2018) Прокламираната фирмена култура във виртуалното пространство - тенденции и предизвикателства. София: Изд. комплекс - УНСС.
3. Димитров, К. (2012) Фирмена култура. София: Изд. комплекс - УНСС.
4. Димитрова, Я. (2012) Корпоративната култура като конкурентно предимство. София: Акад. издателство "Проф. Марин Дринов".
5. Емилова, Е. (2012) Възможности за управление на организационната култура. Свищов: Изд. на СА.
6. Минков, И., Златева, Д. (2022) Опубликувана организационна култура на висшите училища в България - значимост и проявления, Годишник на Икономически университет - Варна, Варна: Наука и икономика, 92, 73-114.
7. Минков, И. (2022) Характеристики на опубличената в интернет фирмена култура в съвременната бизнес среда, Човешки ресурси & технологии = HR & Technologies, Варна: Сдружение "Креативно пространство", 1, 18-29.
8. Паунов, М. (1996) Организационна култура. София: СД Дино-ИМ.